

ΤΑ ΤΣΟΥΜΕΡΚΑ

ΜΗΝΙΑΙΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

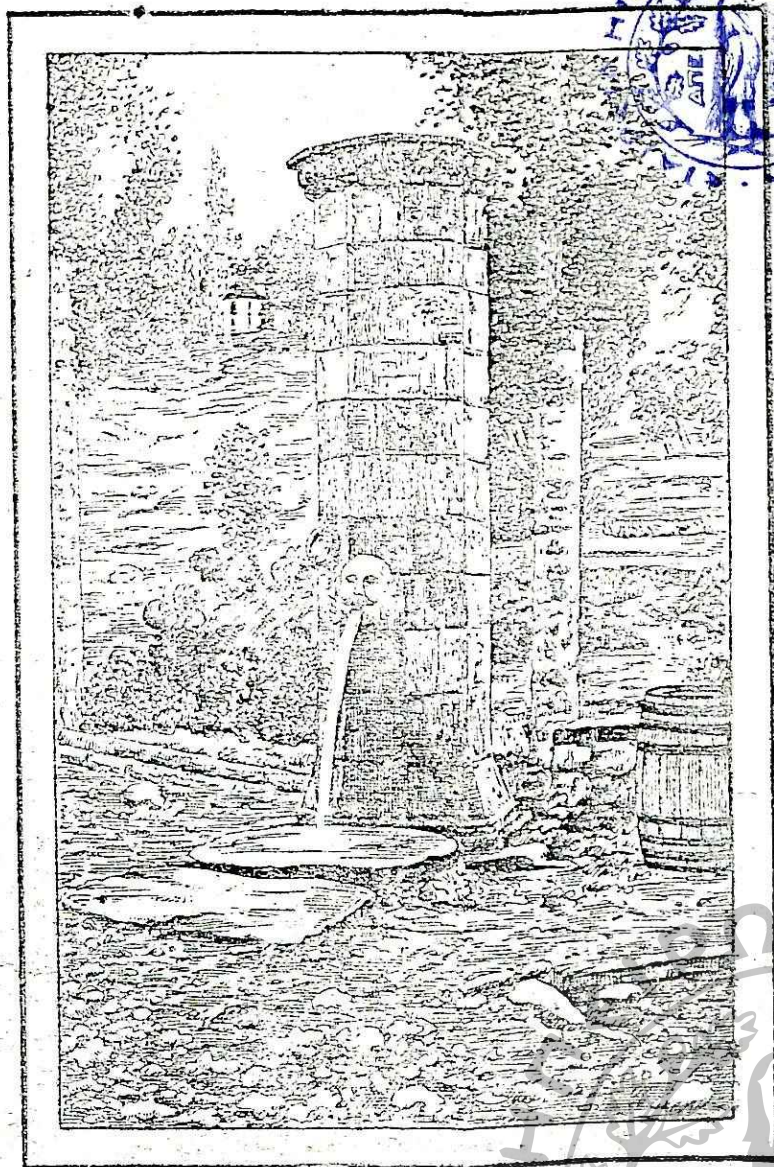
Ὅργανον τῶν ἀπανταχοῦ Τσουμεριωτῶν.

Ἐκδιδόμενον ἐν Ἰωαννίνοις

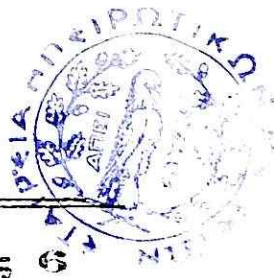
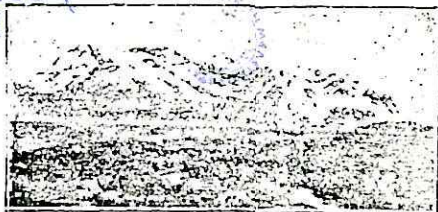
ὑπὸ τοῦ

ΠΑΤΡΙΩΤΙΚΟΥ ΣΥΝΔΕΣΜΟΥ

ΠΡΑΜΑΝΤΩΝ

Ὁ ἀράπης
τῶν πραμάντων μὲ τὸ πρῶτο νερό.

ΤΑ ΤΖΟΥΜΕΡΚΑ

ΜΗΝΙΑΙΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ
ΟΡΓΑΝΟΝ ΤΩΝ ΑΠΑΝΤΑΧΟΥ ΤΖΟΥΜΕΡΚΙΩΤΩΝ

ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ	Διευθύνεται :	ΙΩΑΝΝΙΝΑ
Έσωτεριζού Δρ. 25	Άπο τριμελή Συντακτική	Έκδόσεις
Έξωτεριζού » 50	Επιτροπή	1977

Νομικός Σύμβουλος :

Φρέστης Εκάλλας, Δικηγόρος

ΓΡΑΦΕΙΑ :

Όδος Μπιζανίου αρ. 41

ΠΩΣ ΘΑ ΓΙΝΗ Η ΜΕΛΕΤΗ ΚΑΙ ΟΙ ΠΙΝΑΚΕΣ

Στο προηγούμενο σχετικό άρθρο μας είπαμε, ότι πρώτα, πρώτα πρέπει να γίνει ή μελέτη για τη χάραξη του δρόμου και οι έτήσιοι στατιστικοί πίνακες σε κίνησι επιβατών που έρχονται και φεύγουν, σε τόφιμα, που εισδγονται και έξάγονται κατά ποσό και είδος και εξηγήσαμε το γιατί.

Άλλ' ή μελέτη, να χαραχθῇ ένας τέτοιος δρόμος 80—100 χιλιόμετρα απαιτεί πολλά έξοδα 3—4 χιλιάδες κατά χιλιόμετρο και 2—3 μήνες καιρό. Μιά μέρα για κάθε χιλιόμετρο σχεδόν. Με άλλα λόγια, για να έλθῃ ένα συνεργείο προκομμένο από καλούς μηχανικούς και εργάτες να κάμῃ αὐτὴ νή μελέτη θὰ χρειασθῇ 2-3 μήνες καιρό και 350 χιλιάδες δραχμές το λιγώτερο. Επίσης και οι στατιστικοί πίνακες, να γίνουν τέλειοι, χρειάζονται και αὐτοὶ 60—80 χιλιάδες δραχμές, για επιδόματα, ιερών, διασκέδων και άλλων εἰδικῶν, που θὰ ἀναλάβουν τὴν σύνταξι, για έντυπα κ.λ.π. Που λοιπὸν θὰ βρεθοῦν τόσα χρήματα ; Πρέπει όλες αὖ Κοινότητες Τζουμέρκων και Ραδοβίξιου, που ενδιαφέρονται γι' αὐτὸν τὸν δρόμο, να κάμουν ἀπὸ κοινού αἴτησι στο Ὑπουργεῖο Συγκοινωνίας, να στείλῃ ένα εἰδικὸ και προκομμένο συνεργεῖο για τὴ χάραξι και μελέτη αὐτοῦ τοῦ δρόμου, με τὴ δήλωσι ότι τὰ μισὰ οὐδα τοῦ συνεργεῖου 150—

200 χιλιάδες δραχμές θὰ τὰ καταβάλουν αὐτές. Πιστεύω πῶς τὸ Ὑπουργεῖο θὰ ἐκτιμήσῃ τὸ ἔμπρακτο αὐτὸ ἐνδιαφέρου μας για τὴ συγκοινωνία τοῦ τόπου μας και θὰ μᾶς τὸ κάμῃ. Ἀλλ' ἂν τύχῃ και ἀδιαφορήσῃ τότε μόνοι μας πρέπει να φέρουμε τὸ συνεργεῖο. Εἴμαστε 30—40 χωριά μικρὰ και μεγάλα που περιμένουμε να ἀναπνεύσωμε και ζήσωμε ἀπ' αὐτὸν τὸν δρόμο. Δὲ μᾶς πέφτουν ἀπὸ 10—12 χιλιάδες να πληρώσωμε κάθε χωριὸ.

Ἄλλως τε τώρα, που ἄρχισαν στὰ μέρη μας, να γίνονται ἀναγκαστικοὶ συνεταιρισμοὶ συνιδιοκτησίας θερινῶν βοσκῶν και δασῶν, τὰ ἔσοδά των, ὅπως θὰ ἀποδείξῃ ὁ κ. Κοιζιάς στὴν ἐπὶ τὴ μελέτη του ἀπὸ τὰ πρόβατα μόνον θὰ ὑπερβαίνουν τὸ ἑκατομμύριο τὸ χρόνο, γιατί βόσκουν ἀπάνω ἀπὸ ἑκατὸ χιλιάδες, χωριστὰ τίς ἡμποροῦν να δώσουν τὰ δάση μας. Να λεῖται, που φθάνουν ὄχι μόνον για τέτοιες μελέτες ἀλλὰ και για τὴν κατασκευὴ αὐτοῦ τοῦ μεγάλου δρόμου. Τὴν ἐταιρεία που εἶχα προτείνει στο ἄλλο μου ἄρθρο, να τὴν κάμουν οἱ ἴδιοι οἱ συνεταιρισμοὶ τῶν βοσκῶν και τῶν δασῶν και να λύσουν τὸ ζήτημα τῆς συγκοινωνίας μας, που προέχει ἀπὸ κάθε ἄλλο κοινωφελὲς ἔργο. Όταν τὰ Τζουμέρκα και τὸ Ραδοβίξι τὰ διασχίσῃ τὸ αὐτοκίνητο, τότε πλέον ἢ τρε-

ΑΓΓΕΛΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ

Διευθυντοῦ Ἐποικιοῦ Συγκοινωνίας

ΕΛΛΗΝΙΚΗ

γιά τή λύσι τοῦ συγκοινωνιακοῦ προβλήματος τῶν Ἑξουμέρων

Κύριε Τσίρκα,

Ἐδιάβασα ὅσα γράφετε γιά τήν συγκοινωνία. Ἡ γραμμή ὁδῶς Μενιδίου—Σκουλικαριάς—Πραμάντου, δέν εἶνε ἡ πρέπουσα. Μπορεῖ νά γίνη διακλάδωσις ὡς Σκουλικαριά. Ἀλλ' ἡ ἐνδ' δειγμένη ὁδός εἶνε δι' Ἀρτῆς, διότι ὁ λιμὴν ἐν τῷ μέλλοντι θὰ εἶνε εἰς Σαλαῶραν.

Ἐπειδὴ δὲ ἡ ἐγκαταλειμμένη ἀμαξωτὴ ὁδός Ἀρτῆς—Τρικάλων. θὰ περάσῃ ἀπὸ Ἀρταν—Πλατινόρουμα—Καλεντίνη—Βουργαρέλι—Βιτσιάτα: πρέπει ἡ πρὸς Πράμαντα ὁδός νά ἀρχίσῃ ἀπὸ τὴν Καλεντίνη. Δηλαδή μετὰ τὴν γέφυραν Καλεντίνη παλὴ πρὸ τῆς γεφύρας Σορανταπόρου. Πάντως πρέπει νά διέλθῃ διὰ Σχορτσιάνων ἐγκαταλειπομένης τῆς σημερινῆς διαβάσεως τῆς Σγάρας.

Ἀπὸ Ἀγνάντων πλέον θὰ τραβήξῃ γραμμή εἰς αὐχένα Διακόπι καὶ ἐκεῖθεν εἰς Πράμαντα, ἀπάνω κάτω ἐπὶ τῶν ἰχνῶν τῆς βατῆς ὁδοῦ, ἣν ἐγὼ κατεσκεύασα ἢ μᾶλλον ἀποπεράτωσα διότι ἂν ἦμην ἐξ ἀρχῆς θὰ μετέβαλλον ὀλίγον τὴν χάραξιν.

Ὅτι μποροῦσεν ἀξιολογῆσαι, νά γίνη ἐν εἰδικῶν ταμείων μὲ μικρὰν φορολογίαν καὶ μὲ μίαν ἀρωγὴν τοῦ Δημοσίου, τὸ ὁποῖον θὰ μποροῦσε νά φτιάσῃ τὸν δρόμον μέχρι Πραμάντων καὶ κατοπινὸν μέχρι σημείου τινὸς πρὸς Καλέντζι, καὶ νά ἔχῃ συγκοινωνίαν καὶ μὲ τὰ Ἰωάννινα. Ἐχω

φήμας, ἡ παραγωγή μας τὰ σχολεῖά μας καὶ ἡ μόρφωσί μας θὰ ἀλλάξουν ὅτι καὶ θὰ γίνη ἡ ζωὴ μας ἀνθρωπινὴ καὶ συγχρονισμένη.

Αὐτὰ εἶχα νά εἰπῶ γιά τὴν συγκοινωνία μας καὶ εὐχομαι τὸ ζήτημα αὐτὸ, ὅσπου νά λυθῇ νά μᾶς ἀπασχολήσῃ, ὅλους μικροὺς καὶ μεγάλους πτωχοὺς καὶ πλουσίους σοβαρῶς οἱ δὲ εἰδικώτεροι νά υποδείξουν τὸν καταλληλότερον τρόπο γιά τὴν τάχύτερα καὶ καλυτέρα λύσι τοῦ.

Δημοσθένης Τσίρκας

πῇ καὶ ἐγὼ πενηκοντάκις τοῦλάχιστο νερὸ ἀπὸ τὸν Ἀράπη σας καὶ ἐνδιωφείμα' γιά αὐτὸν τὸν τόπον ὅστις δυστυχεῖ ἀπὸ ἀπόψεως συγκοινωνίας.

Φιλικώτατα

Ἄγγ. Οἰκονόμου

ΟΙ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΕΩΣ
ΣΥΝΔΙΟΚΤΗΣΙΑΣ

Εἰς τὸ προηγούμενον φύλλον τῶν «Ἑξουμέρων» ἐδημοσιεύσαμεν τὴν ἐπιστολὴν τοῦ κ. Ζάγκλη, ἐγκρίτου διαηγόρου Ἀρτῆς, ὁπερὶ νομομένην πρὸς τὸν κ. Δ. Τσίρκαν καὶ περιέχουσαν τὴν γνώμην τοῦ διὰ τὰς θερινὰς βοσκὰς τοῦ χωριοῦ μας.

Μετὰ τὴν ὁλοσχερῇ ἐξόφλησιν τοῦ τιμήματος τῆς ἐξαγορᾶς ἡ κυριότης καὶ ἡ κατοχὴ τῶν βοσκῶν θὰ περιέλθῃ κοινῶς καὶ ἀδαιρέτως εἰς ἅπαντας τοὺς κατοίκους συναρχαίας καὶ ἡ διαχείρισις τοῦ τῶν θὰ γίνηται ὑπὸ τοῦ Δ. Συμβουλίου τοῦ ὑπὸ ὠρισμένων νομικῶν διατάξεων προβλεπομένου ἀναγκαστικοῦ Συνεταιρισμοῦ.

Μετὰ τὴν ἐξόφλησιν ὀφείλομεν νά συμπλήσωμεν «Συνεταιρισμὸν ἀναγκαστικὸν διαχειρίσεως Συνδιοκτῆσις» συμφώνως τῷ ἀπὸ 11ης Ἰουλίου 1923 Β. Δ. διὰ τὴν διαχείρισιν τῶν τῶν βοσκῶν, δασῶν κ.λ.π.

Ὑπὸ ταιαύτας συνθήκας εὐρεθέντα καὶ ἄλλα χωρία τοῦ Νομοῦ μας συνέπηξαν τοιοῦτους, καὶ τὰ ἀγαθὰ, τὰ ὁποῖα προκύπτουν, καταφαίνονται ἐν τῇ δημοσιευμένῃ ἐκ Βουργαρέλιου ἀνταποκρίσει τοῦ Ἀμερολήπτου.

Πρὸ τοῦ ἐξετάσωμεν τὸν σκοπὸν καὶ τὸν τρόπον τῆς συμπλήξεως τοιούτων Συνταγῶν θὰ μοῦ ἐπιτραπῇ νά πῶ μερικὰ ῥαγάματα γενικῶς περὶ Συνταγῶν

Ὁ Συνεταιρισμὸς εἶναι ἑνωσις ἀτόμων

καὶ σκοπὸν ἔχει τὴν προαγωγὴν τῆς ιδιωτικῆς οἰκονομίας ἐκάστου Συνεταιρίου διὰ τῆς κοινῆς συνεργασίας τῶν Συνεταιριῶν. Οἱ συνεταιρισμοὶ εἶναι ὁργανισμοί, οἱ ὁποῖοι ἐπιδιώκουν νὰ θεραπεύσῃν καλύτερα καὶ οἰκονομικώτερα τὰς ἀνάγκας τῶν Συνεταιριῶν τῶν κατὰ ἰδιαιτέρον σύστημα καὶ κατὰ τὸ ὁποῖον τὸ Κεφάλαιον οὐδένα ἢ ἐλάχιστον ρόλον παίζει. Διδάσκουσι τὴν Συνεταιρικὴν ἰδέαν ἀπὸ τὴν ὁποίαν προκύπτει ἡ Ἀλληλεγγύη, ἡ τόσα καλὰ φέρουσα εἰς μίαν κοινωνίαν.

Δίδουσι εἰς τὰ πτωχότερα μέλη τῆς Κοινωνίας τὰ μέσα νὰ κερδίσουν περισσότερα ἐκ τῆς ἐργασίας τῶν καὶ νὰ ἀποκοτῶν σὺν τῷ χρόνῳ Κεφάλαια. Αἱ ἐξ αὐτῶν προκύπτουσαι ὠφέλειαι δὲν εἶναι μόνον οἱ κοινωμικαὶ ὠφέλειαι ἀλλὰ καὶ ἐκπαιδευτικαὶ καὶ ἠθικαὶ τοιαῦται.

Εἶπαι τέλος ὁργανισμοὶ οἱ ὁποῖοι φέρουν τὴν πρόοδον, τὸν πολιτισμὸν τὴν εὐτυχίαν εἰς ἓνα τόπον.

Ἀπὸ τῆς δημιουργίας τοῦ Κόσμου ἐκρίθη ἀναγκαία ἡ ἔνωσις τῶν ἀνθρώπων εἰς ομάδας, κοινότηας, κοινωνίας κ.λ.π. διὰ τὴν ἀσφάλειαν τῆς ζωῆς τῶν, τῆς περιουσίας τῶν κ.λ.π. Εἶδον τὰ ἀγαθὰ ἀποτελέσματα τῶν τοιούτων ἐνώσεων καὶ κατενόησαν ὅτι ἐκείνο τὸ ὁποῖον δὲ μπορεῖ νὰ κάμῃ ἓνας μόνος του τὸ κάμουν ὅλοι μαζί εὐκόλα.

Οἱ Συν)σμοὶ εἰς ἄλλα κράτη ἤρχισαν ὁργανοῦμενοι ἀπὸ πολλῶν ἐτών.

Ἀλλὰ καὶ ἐδῶ, στὴν Ἑλλάδα, πρὸ πολλῶν ἐτῶν ἦτο ἡ συνεταιρικὴ ἰδέα.—Καὶ παράδειγμα φέρομεν τὴν νομαδικὴν κτηνοτροφίαν ὅπου γίνεται ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τοῦ Ἀρχιεπισκόπου, ὁ ὁποῖος ἀγοράζει τὰ λευβάδια, μοιράζει αὐτὰ εἰς τοὺς ὑπ' αὐτὸν ποιμένας, πωλεῖ τ' ἄρνια, τὸ γάλα τὸ τυρὶ καὶ εἶναι γενικῶς ὁ προστάτης καὶ ἀντιπρόσωπος ὅλων τῶν ποιμένων.

Τί ἄλλο εἶναι τοῦτο παρὰ ἓνας ἀπλοῦς καὶ ἁπλοῦς Συν)σμοὶ; ὁ ὁποῖος ἔχει ἐπιτύχει θυμοῦσια.

Στὴν Ἑλλάδα ἤρχισε κάποια κίνησις πρὸς σύμπηξιν Συν)σμῶν ἀπὸ τὸ 1900. Τὸ 1914 ἔγινε ὁ Νόμος 602 «περὶ Συν)σμῶν», ὁ ὁποῖος προορισμὸν εἶχε τὴν διάδοσιν καὶ ἐνίσχυσιν τῶν Συν)σμῶν Ἀπὸ τότε ἤρξαν καταπληκτικῶς.

Οἱ Γεωργικοὶ Συν)σμοὶ ἀναλόγως τοῦ σκοποῦ τῶν εἶναι οἱ ἐξῆς οἱ κυριώτεροι :

1) Πιστωτικοί, 2) Προμηθευτικοί, 3) Πωλήσεως, 4) Παραγωγικοί.

«Ὅλοι οἱ ἄνω Συν)σμοὶ, ὅπως ἐν ἀρχῇ εἶπαμε, ἔχουν σκοπὸν τὴν προαγωγὴν τῆς ιδιωτικῆς οἰκονομίας ἐκάστου συνεταιρίου.

Ὑπάρχουν ὅμως καὶ ἄλλου τύπου Συν)σμοὶ, τῶν ὁποίων σκοπὸς εἶναι ὅπως τὰ ἔσοδα διατίθεται δι' ἔργα κοινῆς ὠφελείας, ἀποκλειομένης τῆς μεταξὺ τῶν Συνεταιριῶν διανομῆς.

Τοιοῦτοι εἶναι οἱ Ἀναγκαστικοὶ Συνεταιρισμοὶ διαχειρίσεως συνιδιοκτησίας» διὰ τοὺς ὁποίους εἰς τὸ ἐπόμενον φύλλον.

Γιάννινα 2 Ἰουνίου 1925

X. ΚΟΥΤΖΙΑΣ

Ο ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΟΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΣ ΒΟΥΡΓΑΡΕΛΙΟΥ

Ἐξ ἀφορμῆς τῆς ἐπιστολῆς τοῦ κ. Ζάγκλη γιὰ τὸ ζήτημα τῆς διαχειρίσεως τῶν Συνιδιοκτητῶν βοσκῶν τῶν χωρίων μας, ποῦ ἐδημοσιεύθη στὸ τεῦχος τῶν «Τζουμέρκων» τοῦ παρελθόντος μηνὸς δίδω στοὺς ἀναγνώστας τῶν «Τζουμέρκων» μερικὰς πληροφορίας γιὰ τὸν ἰδικὸν μας Συνεταιρισμὸν Συνιδιοκτησίας ποῦ ἐχρησίμευσε ὡς ἀφετηρία καὶ πρότυπο γιὰ ὅλους τοὺς μετέπειτα συσταθέντας εἰς τὰ ἄλλα χωρία παρομοίους Συνεταιρισμοὺς. διότι ὅλα σχεδὸν τὰ χωρία τῶν Τζουμέρκων εὐρίσκονται ὑπὸ τὰς αὐτὰς συνθήκας.

Ἀφορμὴ γιὰ τὴν σύστασιν τοῦ Συνεταιρισμοῦ μας ἔδωκε τὸ Νομ. Διάταγμα τοῦ 1923 «περὶ Ἀναγκαστικῶν Συνεταιρισμῶν κλπ.» καὶ ἡ ἀνάγκη ὅπως ἀποσπάσωμε ἀπὸ τὸ ἐνοικιοστάσιον τὰς θερινὰς μας βοσκὰς, διότι εἰς τοὺς Συνεταιρισμοὺς καὶ λοιπὰ νομικὰ πρόσωπα παρείχετο τὸ προνόμιον τῆς ἔρσεως τοῦ ἐνοικιοστασίου τῶν βοσκῶν, ἐφ' ὅσον τὸ ἐξ αὐτῶν μίσθωμα ἤθελε χρησιμοποιηθῇ διὰ κοινωφελεῖς σκοποὺς.

Διὰ νὰ κάμωμεν ὅμως τὸ Συνεταιρισμὸν ἐχρειάζετο ἡ πλειοψηφία τῶν συνιδιοκτητῶν τοῦ χωρίου καὶ τὸ δὲν ἦν. Ἀλλ' οἱ ἀπλοῖ καὶ χωρικοὶ φοβισμένοι ἀπὸ τοὺς διαχειριζομένους τὰ κοινὰ κατὰ τὰ προηγούμενα ἔτη καὶ ἐπὶ Τουρκοκρατίας καὶ κατὰ τὸν ἐλεύθερον βίον, οἱ ὁποῖοι δὲν ἀφῆκαν καθόλου καλὰς ἀναμνήσεις, ἐδίσταζον νὰ ὑπογράψουν τὸ Καταστατικὸν καὶ ἐχρειάσθη νὰ παλαίσωμε μὲ τὴν ἀμάθεια καὶ δυσπιστίαν τῶν πολλῶν σιτῆδος πρὸς σιτῆδος καὶ κατόπιν ἀγῶνων πολλῶν καὶ συνεχοῦς διαφωτίσεως αὐτῶν καταρρώσαμε νὰ ὑπογραφῇ ἀπὸ τοὺς περισσότερους καὶ ἐγκριθῇ τὸ Καταστατικὸν τὸν περασμένον Ἰούνιον 1924.

Ἀλλὰ κατόπιν ἦλθε ὁ κόμπος τῆς ἐκλογῆς τῶν Συμβουλίων, ποῦ εἶναι πάντα τὸ λεπτότερον ζήτημα, ἰδίως στὴν πρώτη ἐμφάνισι κάθε νέου ὁργανισμοῦ. Τέλος κατόπιν παρακλήσεως τοῦ συνόλου τῶν Συνεταίρων καὶ πρὸς στερέωσιν τοῦ νεαροῦ Συνεταιρισμοῦ ἐδέχθησαν νὰ ἀναλάβουν τὴν Διοίκησιν αὐτοῦ στὰ πρῶτα βήματά του ὁ Ἰατρός κ. Δ. Ἀναγνώστου, ὁ διευθυντὴ τοῦ Σχολείου κ. Γ. Παπαδημητρίου καὶ ὁ Πρύτανης τοῦ Κοινότητος κ. Χρ. Ντελαργώγος ἐξελέγη δὲ καὶ ἑξαμελὲς Ἐποπτικὸν Συμβούλιον ἀπὸ ἀνθρώπων νηήμονας καὶ μορφωμένους. Ἡ Διοίκησις τοῦ Συνεταιρισμοῦ μὲν ἀνέλαβε, ἀντιμετώπισεν εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς τὴν αὐθαγίαν τῶν ὀλίγων κτηνοτρόφων, οἱ ὅποιοι ἂν καὶ ἀντεπροσώπωναν μικρὰν μειοψηφίαν, ἤθελαν καλὰ καὶ σώναι νὰ νέμονται τὰς συνιδιοκτητοὺς βοσκὰς ἀσφδοτοί. Καὶ ὅχι μόνον τοῦτο, ἀλλὰ καὶ νὰ ἐκμεταλεύονται τὴν κοινὴν περιουσίαν εὐτάγοντες ξένα πρόβουτα πρὸς ἴδιον ὄφελος. Τοῦτο ἐξήγειρε τὴν συνείδησιν τῶν συνεταίρων καὶ ἀπαφάνει τῆς συνελεύσεως αὐτῶν ἐκανονίσθη τὸ ζήτημα τῶν βοσκῶν εἰς τρόπον ὥστε καὶ ἡ ἐγγύριος κτηνοτροφία νὰ ἀπολαμβάνει εὐεργετημάτων, ἀλλὰ καὶ τὸ δικαίωμα τῶν πολλῶν νὰ μὴ καταπατηταῖ καὶ ἡ περιουσία τῶν Συνεταίρων νὰ μὴ σπαταλᾷται ἀσκόπως. Καὶ νέμονται τῶρα τὰς μισὰς βοσκὰς οἱ ἐντόπιοι κτηνοτρόφοι ἐπὶ ἀναλόγῳ πληρωμῇ, ἡ ὁποία ἐκανονίσθη ἐπικινῶς εἰς τὸ τέταρτον τῆς κοινότητος ἤτοι εἰς 8 δραχμὰς κατὰ κεφαλὴν, τὰς δὲ ἄλλας μισὰς βοσκὰς ἐξεμίσθωσεν ὁ Συνεταιρισμὸς εἰς ξένους. Καὶ ἔτσι εἰς διάστημα ὀλιγώτερον τοῦ ἔτους τὸ Ταμεῖον τοῦ Συνεταιρισμοῦ ἔχει κεφάλαια 100 περίπου χιλιάδων δραχμῶν, τὰ ὅποια διαρκῶς θὰ αὐξάνουν, διατιθέμενα διὰ κοινωφελεῖς σκοποὺς καὶ ἐξωραϊσμὸν τοῦ χωρίου. Ἡ Συνέλευσις τῶν Συνεταίρων ἐψήφισεν ἤδη τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ἐξῆς ἔργων, ἥτις θὰ ἀρχίσῃ τὸ ἐρχόμενον καλοκαίρι. 1) Κατασκευὴ ὑδραγωγείου καὶ Κρήνης ἐν τῷ κέντρῳ τοῦ χωρίου. 2) Ἀνέγερσις διδαστηρίων ἀρρένων εἰς τοὺς Συνοικισμοὺς Παλαιοκάτουνο καὶ Σκεδάδες. 3) Ἐπισκευὴ ἐσωτερικῆς τῶν Ναῶν Ἁγίου Νικόλαου καὶ Ἁγίου Θεόδωρου. 4) Κατασκευὴ δεξαμενῆς πρὸς ποτισμὸν εἰς Σκιδάδες κλπ.

Ὁ Συνεταιρισμὸς ἐπὶσης προέβη εἰς τὴν διευθέτησιν καὶ τακτοποίησιν τῶν μετὰ τῆς Ἑθνικῆς Τραπεζῆς ἐκκενρωμένων λογαριασμῶν τῆς ἐξαλείψας τὴν υποθήκην, ἣν εἶχε αὕτη ἐπὶ τοῦ χωρίου καὶ ἐξοφλήσας τὸ δάνειον. Ὡσαύτως ἔλαβε δραστήρια μέτρα διὰ τὴν προστασίαν τοῦ ἀπεράντου δάσους τῆς Κοινότητος, τὸ ὅποιον δυσμερῶς κατεστρέφετο ἀγρίως, διορίσας ἰδιωτικὸν δασοφύλακα καὶ ἀπαγορεύσας τὴν βόσκησιν καὶ πᾶσαν ἀπολύτως ὑλοτομίαν εἰς τὸ τμήμα τοῦ δάσους τὸ ὅποιον περιστεφει τὸ χωρίον καὶ εἶναι προστατευτικόν.

Ἡ Συνεταιρικὴ ἰδέα ἤρχισε νὰ εἰζώνεται εἰς τὴν συνείδησιν τῶν χωριανῶν καὶ ἀισθανόμεθα ὑπερηφάνειαν, διότι καὶ τὰ ἄλλα χωρία ἐσπευσαν νὰ μιμηθῶν τὸ παράδειγμα μας ἰδρύοντα ὁμοίους Συνεταιρισμοὺς.

Ἐλπίζομεν ὅτι ἀπὸ τούτων Συνεταιρισμῶν πολλὰ ἀγαθὰ θὰ προκύψουν εἰς τὰ χωριά μας, διότι καὶ πλοῦτον ἔχουν ἄφθονον ἀπὸ τὰ Δάση καὶ τὰς βοσκὰς καὶ μὲ εὐμελείαν οὗτος πλέον θὰ συγκινητῶνται καὶ ἡ διαχειρίσις του θὰ γίνεταί ξάστερη καὶ παστορικῇ, ἐπεὶδὴ ὁ ὁργανισμὸς τῶν Συνεταιρισμῶν εἶναι τέτοιος, ὥστε οἱ κλέψεις νὰ πιάγονται εὐκόλως ἀπὸ τὰ αὐτιά. Κάθε συνεταρισμὸς ὅμως γιὰ νὰ εὐδοκιμήσῃ πρέπει 1) στήν ἀρχὴ νὰ διοικηθῇ ἀπὸ τοὺς καλλιτέρους καὶ ἀπὸ μόρφωσι καὶ ἀπὸ συνείδησι στὸ χωρίο, ἕως ὅτου ἀποκτηθῇ ἐμπιστεσύνη στὸν ὁργανισμὸ ἀπὸ τοὺς πολλοὺς 2) Νὰ προσλάβῃ ἀπαραιτήτως ἓνα γραμματεῖα καὶ Ταμίαν μισθωτὸν ἐγγράμματον, ὁ ὅποιος νὰ ἔῃ συμφέρον καὶ τὸν κινεῖ νὰ ἀφοσιωθῇ στὴ δουλειά του, συγχρόνως δὲ νὰ χρησιμεύσῃ καὶ ὡς ὁδηγὸς τῶν τυχόν ἀγραμμάτων Συμβουλίων. Τοῦτο ἀπαιτεῖ ἰδίως ἡ τήρησις τῶν λογιστικῶν βιβλίων τοῦ Ταμείου καὶ δὲν πρέπει αἱ Συνελεύσεις νὰ διατάξουν νὰ ἐξοδεύουν ὀλίγα χρήματα γιὰ νὰ ἔχουν τὸν Ταμίαν αὐτόν, ὁ ὅποιος εἶναι ἐκ τῶν ὧν οὐκ ἄνυσ' ἓναν οἰκονομικὸν ὁργανισμὸν, ὅπως εἶναι ὁ Συνεταιρισμὸς.

Συνιστῶμεν καὶ εἰς τὰ ἄλλα χωρία νὰ κάμουν Συνεταιρισμοὺς γιὰ νὰ μὴ τᾶξις στὴ διοίκησιν τῆς κοινῆς περιουσίας καὶ νὰ λειψῇ ἡ αὐθαγία, ἡ κλοπὴ καὶ ἡ ἀσκοπος σπατάλη τῶν κοινοτικῶν προσόδων, γιὰ νὰ μισορέσουν τὰ χωριά μας νὰ ἰδοῦν καλύτερες καὶ εὐτυχέστερες ἡμέρας.

Βέβαια στὴν ἀρχὴ οἱ Συνεταιρισμοὶ θὰ συναντήσουν δυσκολίας, ἀντιδράσεις ἀπὸ συμφέροντα, ἀντιδράσεις ἀπὸ μικροεγωισμοὺς καὶ πρὸ πάντων τὴ συνηθισμένη στὸ ρωμὴ ἀνυπομονησία καὶ δυσφορία, διότι τὰ θέλει ὅλα στὴ στιγμὴ καὶ θέλει νὰ ἰδῇ ἂ μέσως τὸν ἐπιγίειο παρόδεισο ἀπὸ τὸν Συνεταιρισμὸν, ἀλλὰ ἡ ἐπιμονή, ἡ ἀνταπάρνησις καὶ ἡ χρηστὴ διοικήσις τοῦ πρώτου Διοικητικοῦ Συμβουλίου θὰ τὰ ὑπερνικήσῃ ὅλα. Πρὸ παντὸς μακρὰν ἀπὸ πολιτικῇ!

Ἐμπρὸς λοιπὸν Τζουμερκιώτες. Θάρρος καὶ θέλησι. Κάμετε ὅλοι Συνεταιρισμοὺς καὶ δὲν θὰ μετανοήσετε.

Βουργαρέλι 19 Μαΐου 1925

Ἀπερόληπτος

ΑΡΘΡΟΝ ΤΟΥ "ΕΛΕΥΘΕΡΟΥ ΛΟΓΟΥ,"

Η ΕΠΑΡΧΙΑ

Ἡ μικρὰ ἔρευνα τὴν ὁποίαν ἐπεχείρησεν ὁ «Ἐλ. Λόγος» ἐκεῖθεν τοῦ Ἰσθμοῦ ἀπεκάλυψε μίαν Πελοπόννησον τὴν ὁποίαν οὐδὲ ὑποπτεύο

μεθα κἄν ἐν μέσῳ τῆς Ἀθηναϊκῆς μας αὐτοσπουροφύσεως. Μία ἔντονος ζωὴ σφύζει ἐκεῖ γάτω. Οἱ πληθυσμοὶ ἐργάζονται πυρετωδῶς. Αἱ πόλεις αὐξάνουν. Αἱ Πατρίαι ἔχουν 60 χιλιάδας κατοίκων. Αἱ Καλάμαι ἄνω τῶν 30. Ἡ Τρίπολις ἔγινεν ἓνα μέγα κέντρον εὐπόρου ἀστῶν καὶ μεγαλοεργοτῶν. Οἱ κάμποι εἶναι γεμάτοι ἄροτρα, —ἀπὸ τῆς Μεσσηνιακῆς παραλίας μέχρι τοῦ Κορινθιακοῦ αἰγιατοῦ. Τὸ φαινόμενον τῆς ρωμαλέας αὐτῆς καὶ ὑγινοῦς Ἑλληνικῆς ζωῆς εἶναι ἀπὸ ταύτων ἐνθαρρυντικόν. Εἶναι γενικὸν ἄλλωστε —ἀπὸ τῆς Κρήτης μέχρι τῶν συνόρων. τρία μόλις ἔτη μετὰ τὰ πολέμιας δοκιμασίαι καὶ τὴν ἦσαν, ἡ Ἑλλὰς ἐμφανίζει εἰκόνα πληθωρικῆς ἀληθινῆς ζωτικότητος.

Ἀλλ' αἱ ἐπαρχίαι ἔχουν ταυτοχρόνως ἀνάγκας. Κάθε ἐπαρχία ἔχει τὸ ζήτημα τῆς «ἐλευθερίας» —τὸν ἀγρυπνῶν χεῖμαρρον ποὺ πρέπει νὰ κατασκευασθῇ, τὰ εἶδη ποὺ πρέπει νὰ ἀποξηρανθῶν, τοὺς πτόφους ποὺ περιμένουν νὰ ἀποκτισταθῶν, τὸν ὁδόν ποὺ πρέπει νὰ γίνῃ, τὴν γέφυραν, —ἐνα πλήθος μικρῶν καὶ μεγάλων προβλημάτων πρὸς τὰ ὅποια καὶ ἐκτενέστερη ἡ ζωὴ τῶν ἐπαρχιῶν. Σὺ κράτος τι ἠνέκωσε μέχρι τοῦδε. Ἐπὶ εἴη σκεπάζονται μὲ σκέπην εἰς τὰ ἀρχαία τῶν ὑποσχεσέων αἱ σκεπταὶ μέλει. Διεπιστώθη δυστυχῶς κατὰ ἐνα τρόπον ὁριστικόν: ὅτι τὸ κράτος μὲ τὸ σημερινὸν σύστημα τοῦ ὑδροκεραμικοῦ συγκροτισμοῦ εἶνε ἀπολύτως ἀνίκανον νὰ παρακολουθῇ τὸν παλμὸν τῶν ἐπαρχιῶν, ν' ἀκούσῃ τὰ παραπόνά των, νὰ θεραπεύσῃ τὰς ἀνάγκας των.

Ἴδου διατὶ ἐδωροῦσαμεν πάντοτε ἐν μίαν ἀπαραίτητον προστάθῃσιν διὰ τὴν ἑλπίδα Ἑλληνικὴν ἀνιδιαιμονογίαν τὴν καθιέρωσιν τοῦ συστήματος τῆς ἀποκεντρώσεως καὶ τῆς αὐτοδιοικησεως.

Θὰ βραδύνῃ ἀκόμα γὰρ πολὺ ἀκόμα;

Αἱ ἐπαρχίαι ἀναμένουν.

Καλυτέρα ἀναπτυχάστας τῶν τῶν καὶ τῶν καὶ τῶν τῆς δυστυχισμένης Ἑλληνικῆς Ἐπαρχίας δὲ μπορούσε νὰ γίνῃ. Ἀλλ' τί θὰ ἔγραφε ἀκόμα ὁ ἀνταποκριτὴς τοῦ «Ἐλευθερίου Λόγου» ἂν πατοῦσε στὰ Τζουμέρκα καὶ στὸ Ραδοβίζι.... Μᾶς ἐλησιμόνησαν ἐντελῶς. Προχθὲς ἀκόμα συνήλθαν σὶὰ: Ἀθήνας οἱ βουλευταὶ Ἡπείρου (Ἰωαννίνων-Πρεβέζης-Ἀρτης) καὶ ὑπέβαλον ἓνα ὑπόμνημα στὴν Κυβέρνησιν γὰρ τὰς Ἡπειρωτικὰς ἀνάγκας. Ὑπέδειξαν τοῦτο, ὑπέδειξαν ἐκεῖνο, ἀλλὰ γιὰ τὰ Τζουμέρκα, γιὰ τὸ Ραδοβίζι τίποτε.... Ἡμεῖς φαίνεται πῶς πρέπει πολλὰ χρόνια ἀκόμα νὰ πληρώνουμε 3 δραχμὲς ἀγῶγιν τὴν ὁρὰ ἀπὸ Ἀρτα ἢ Γιάννετα καὶ νὰ κινδυνεύουμε νὰ πνιγοῦμε στοὺς δρόμους.

Εἴμαστε οἱ περὶ λησιμονημένοι καὶ ἄλλο δὲ μᾶς ἐπιβάλλεται, παρὰ νὰ τοὺς λησιμονήσωμε καὶ ἡμεῖς καὶ νὰ σκεφθοῦμε μὲ τί τρόπο θὰ βελτιώσωμε τὴν κατάστασίν μας, μὲν οἱ μας καὶ τρόποι εὐτυχῶς ὑπάρχουν πολλοὶ ἂν ἀγαποῦμε πράγματι τὸν τόπο μας.

«Τὰ Τζουμέρκα

ΕΝΑ ΩΡΑΙΟ ΓΡΑΜΜΑ

Ἐν Μετρώτῃ τῇ 11 Ἀπριλίου 1925

ΠΡΟΣ

Τὸ Περιοδικὸν «τὰ Τζουμέρκα»

Ἰαάννινα

Ἡ λήψις τοῦ φύλλον «τῶν Τζουμέρκων» βεβαιωθήτω ὅτι μὲ ἐνέπληρε χαρὰ καὶ ὑπερηφάνειας ἀναμνησθέντος πρὸς στιγμὴν τῶν φροντίδων, κόπων, ἐλπίδων καὶ φόβων ἐπιτυχίας τῶν οὐλομένων τὴν ἰδέαν τῆς ἰδρύσεως τοῦ Συνδέσμου καὶ ἐργασθέντων διὰ τὴν πραγματοποίησιν αὐτῆς. Ἡ συγχρονισμένη ὁμοῦ ἐξέλιξις τοῦ Σωματείου καὶ ἡ ἀποκαταστατικὴ δραστὶς αὐτοῦ εἰς τὴν ἀμείλιτον καὶ ἡσυχαστικὴν τοῦ φύλλοντος ὁρισμένου νὰ ἐξυμνηθῇ τὴν ὑψηλὴν συμφέροντα τῆς ἐγκαταλείψεως καὶ ἐστερημένης κρατικῆς ἀντιλήψεως ἢ καὶ τῆς ἐντελῶς ἀγνωστομένης ἐπαρχίας μας, τὴν ἰδιαιτέρας πάντας τοὺς ὁποσδήποτε ἐργασθέντας διὰ τὴν ἐπιτυχίαν ταύτην.

Ἡ ἀχρημάτιστος καὶ ἀμέτοχος τῆς φθοροποιῶς κρατικῆς παιδείας φωνὴ τῶν Τζουμέρκων θάβῃ ἀπὸ τὴν αὐτῇ τοῦς κατὰ καιροὺς ἐκτροσώπου τοῦ Ἑλληνικοῦ ἀποφύγων ἀποφύγων μὲν ὑποχρεώσιν ἀποφύγων, καὶ οὐδέποτε στοιχειώδη δικαιοσύνη τοῦτο εἰς τὸ νὰ συμβάλωσιν ἀν' ἀρχιεργίαν θεραπευτικῶν ἐπιτακτικῶν ἀνταγῶν τῶν χωρίων μας καὶ νὰ ὑπενημιχῇ εἰς τὸ κράτος ὅτι καὶ ταῦτα ἀνήκουσιν εἰς αὐτὸ καὶ δὲν εἶναι χωρὶς τῆς Οὐραγονίας καὶ ἀπ' ἐτέρου θάβῃ χρονομετρεῖ ὡς τηλικούτης φάρος καὶ ἀσφαλῆς ὁδὸς τῶν ἀπανταχοῦ συμπολιτῶν μας πρὸς ἐκτέλεσιν τῶν καθηκόντων τῶν πρὸς τὴν γενέτειραν καὶ αὐτὸς θεραπευτικῶς ἀποφύγων αὐτῶν πρὸς αὐτὴν.

Μετὰ πολλὴν ἐκτίμησιν

ΠΕΡ. ΜΗΙΖΙΟΣ

Ἐν Προμάντοις τῇ 5 Μαΐου 1925

Ἀριθ. 226

Ο

Πρόεδρος Κοινότητος Προμάντων

Πρὸς

Τὸν κ. Πρόεδρον τοῦ ἐνταῦθα Πατριωτικοῦ Συνδέσμου

Σὰς εἶνε γνωστὴ ἡ συντελεσθεῖσα καταστροφὴ τοῦ ἐνταῦθα δάσους «Μουρκόπουλου» εὐρισκομένου εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ χωρίου καὶ οὕτως λίαν προστατευτικῶν καὶ ἀναγκασιότατον, διὰ τὴν σωτηρίαν αὐτοῦ τοῦ χωρίου. Ἐλπίς γνωστὰ εἶναι αἱ γενόμεναι καταστροφαὶ λόγῳ τοῦ σχηματισμοῦ βαθύων ποταμῶν ἢ χαράδρων, διότι ὡς ἐκ τῆς ἀποψιλώσεως τοῦ εἰρημένου δάσους, τὰ ὕδατα δὲν συγκρατοῦνται ἀλλὰ κατέρχονται ὁρμητικῶς σχηματίζοντα ποταμοὺς, γενομένους βαυτερόους σὺν τῷ χρόνῳ. Αἱ ὁδοὶ τῶν ποτα-

μὴν ἔγιναν παρρησίαι καὶ καταφρόνησαι. Πρω-
σύρουσι τὰ πλεῖστον ἐδάφη μεταξύ τῶν ὁμοίων
ἀρκεταὶ οἰκίαι κατέφρευσαν μέχρι τοῦδε, πλεῖ-
σται δὲ ἀπειλοῦνται μὴτ' αὐτοῦ τοῦ ζεντοικοῦ
νεοδημήτου Ναοῦ ἐξαιρουμένοι. Ἄν ἐξακριβου-
θήσῃ ἡ κατάσταση αὕτη εἰς οἷχι πολλὰ ἔτη θέ-
λει διακινδυνεύσῃ τὸ πλεῖστον τοῦ χωρίου, ἐκ-
τός τοῦ ὕδατος ὅπερ θέλει λείπει. Διὰ τοὺς ἄνω
λόγους, θέλομεν ἐπιδιώξῃ τὴν ἀναδάσωσιν τοῦ
ἄνω δάσους ἢ ὅποια δύναται νὰ γίνῃ φυσικὴ
ἐκ τῶν ὑπαρχόντων ἑλατῶν, ἐὰν ἐπιδιωχθῇ ἐν
καίρῳ τοῦτο, προτοῦ ἀποφυλῶθῃ τελείως τὸ
δάσος. Ἀλλὰ διὰ νὰ ἀναδασωθῇ τὸ ἄνω δάσος
ἀπαιτεῖται πρωτίτως καὶ κυρίως νὰ γίνῃ ἀπαλ-
λοτριώσις τῶν ἐν τῷ δάσει εὐδοσκομένων ἀγρῶν
ἢ ὅποια δὲν θὰ ἀπαντήσῃ ἄλλην δυσκολίαν. Λό-
γῳ τῆς καταφάνεως κοινῆς ὁ ἐλεῖας παρὰ μό-
νον χοιματικὴν τρὸς ἀποξηριώσιν τῶν ἰδιοκτη-
τῶν τῶν ἀγρῶν. Ἐπειδὴ ὡς γνωστὸν ἡ μὲν
Κοινότης δὲν ἔχει οὐδένα πόρον χοιματικὸν ἐπὶ
τοῦ παρόντος ἢ δὲ ἀνάγκη ἀπαλλοτριώσεως εἶπῃ
γεί, μόνος ὅστις δύναται νὰ συντελέσῃ εἰς τὸ
ἔργον τοῦτο εἶναι ὁ Πατριωτικὸς Σύνδεσμος.

Διὰ τοῦτο σὺ παρακαλῶ, ὅπως υποβάλλῃτε
ὑπὸ τὴν κρίσιν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου ἢ
καὶ τῆς γενικῆς Συνελεύσεως τὴν πρότασιν, ὅ-
πως τὸ μέχρι τοῦδε ἀποθεματικὸν τοῦ Συνδέ-
σμου διαβῇ ὑπὲρ τῆς ὡς ἄνω ἀπαλλοτριώσε-
ως. Νομίζω ὅτι σπουδαιότερα ἀνάγκη τῆς Κοι-
νότητος δὲν ὑπάρχει καὶ ἐφ' ὅσον μεταξύ τῶν
ὄρων τοῦ Καταστατικοῦ ἀναγράφεται ὅτι οἱ πό-
ροι διατίθενται δι' ἔργα κοινωφελῆ καὶ δι' ἀνα-
δασώσεις οὐδὲν κώλυμα ὑπάρχει. Ἴσως διὰ τὴν
ὀλικὴν ἀπαλλοτριώσιν τῶν ἄνω ἀγρῶν δὲν θέ-
λει ἐξαρκέσει τὸ ἀποθεματικὸν τοῦ Συνδέσμου
ἀλλὰ θέλει χρησιμεύσει ἀσφαλῶς ὡς βάσις πρὸς
ἐκμίσθιν αὐτῆς. Ἀπὸ δὲ τοῦ ἐπομένου ἔτους οἱ
πόροι τῶν βοσκῶν δύνανται νὰ φέρωσιν εἰς πέ-
ρας τὴν ἀπαλλοτριώσιν.

Παρακαλῶ ὅπως τὸ ἔγγραφο τοῦτο ἀνακοι-
νωθῇ τὸ ταχύτερον εἰς τὸ Διοικητικὸν Συμ-
βούλιον καὶ εἰς τὴν μ. λη

Ὁ Πρόεδρος
ΧΡ. ΧΡΥΣΟΧΟΟΣ

«Σ. Σ. Ε. Συγχαίροντες τὸν κ. Πρόεδρο
διὰ τὸ ἐνδιαφέρον του γὰρ τὰ δάση μας τὸν
διαβεβαιούμεν ὅτι ὁ Πατριωτικὸς Σύνδεσμος, ὁ
ὅποιος, ὅπως φανερῶναι καὶ τὸ πρῶτον ἄρθρον
τοῦ καταστατικοῦ του, ὡς κύριον σκοπὸν τοῦ ἔθε-
σε τὴν ἀναδάσωσιν ἐργάζεται συστηματικὰ γι'
αὐτὸ καὶ κατὰ τὴν γενικὴν Συνέλευσιν τοῦ Ἰου-
λίου θὰ ἀνακοινώσῃ τὸ συνήρητον σχέδιόν του καὶ
τὰς ἐνέργειάς τοῦ ἔκαμε γι' αὐτό».

ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΤΑΣ ΜΑΣ

Ὅταν καταλήξαι σὴν ἀπόφασιν νὰ ἐκδώσω-
με τὰ Τζουμερκα, σὲ δύο κυρίως πράγματα ἄπε-
βλέψαμεν. 1) Νὰ δημιουργηθῇ Τζουμερκατικὴ
συνείδησις γὰρ ὅλα τὰ ζητήματα, ποῦ ἐνδιαφέ-
ρουν τὴν προόδον καὶ τὸν χωριστὸν χωριστὰ καὶ ὁ-
λων τῶν Τζουμερκῶν μαζί καὶ 2) Νὰ μελετηθῇ

ὁ Τζουμερκαϊκὸς λαὸς, σὲ ὅτις τὰς ἐκδηλώ-
σεις τῆς ζωῆς του. δηλαδὴ. Τί ἦδη καὶ ἔθιμα
ἔχει, τί δοξασίες καὶ παραδόσεις πιστεύει, μὲ τί
τρόπον ἀντιλαμβάνεται τὸν ἑξωτερικὸν κόσμον, μὲ
τί τρόπον ἐκδηλώνει τὰ συναισθηματά του καὶ
τελος ποῖος εἶναι οἱ πόθοι του καὶ αἱ ἐλπίδες του.
Σήμερα εἴμαστε στὸν ἑκτο μῆνα τῆς ἐκδόσεως
καὶ μπορούμε νὰ ποῦμε, ὅλγοντες μὴν ματιά στο
ὅλο ἔργο μας, ὅτι ὡς πρὸς τὸ πρῶτον κατὰ γίνεται.
Δάση, συγκοινωνία, ὑγεία, παραγωγή, συνεται-
ρισμοί, θέματα πολὺ σπουδαία ἐξετάζονται ἀνάλο-
γα μὲ τὰ μέσα ποῦ διαθέτει ἕνα φτωχὸ ἐλασχι-
ακὸ μνημεῖον περιοδικῶ. Ἀλλ' ὡς πρὸς τὸ δεύτερον
δὲν εἴμαστε ικανοποιημένοι. Γι' αὐτὸ παρακα-
λοῦμε τοὺς ἀνταποκριτάς μας, νὰ καταγίνουν καὶ
στὸ δεύτερον θέμα, γιατί ἡ γνώσις ἐνὸς λαοῦ ἢ
λαογραφία νὰ ποῦμε, ἔχει πολὺ μεγάλη σημασία
ιὰ τὴν προόδον τοῦ τόπου. Αὐτὴ θὰ μᾶς ἐξηγήσῃ
τὴν καταγωγὴν μας. Αὐτὴ θὰ μᾶς ἐξηγήσῃ τὴν
ημερινὴν κατάντια μας. Αὐτὴ θὰ μᾶς δείξῃ τὴν
ικανότητα καὶ τὴν δύναμιν ποῦ μπορούμε νὰ
διαθέσωμε γὰρ τὴν προόδον μας. Αὐτὴ τέλος ἡ
μελέτη τοῦ Τζουμερκαϊκοῦ λαοῦ, θὰ μᾶς ὑπο-
δείξῃ ποῖα μέσα καὶ τί τρόπους πρέπει νὰ μετα-
χειρισθῶμε γὰρ νὰ ἐπιτύχωμε τὴν βελτίωσιν τῆς
ζωῆς μας. Τρόποι καὶ μέσα, ποῦ δὲ συμφωνοῦν
μὲ τὰς διαθέσεις ἐνὸς λαοῦ ἢ εἶναι ἀντίθετα μὲ
τὰς τάσεις του, δὲ μποροῦν ποτὲ νὰ φέρουν ἀπο-
τέλεσμα. Εἶνε μέσα ἀνυπολόγητα καὶ καταλή-
γουν σὲ ἀποτυχία. Ἐμπρὸς λοιπὸν κύριοι ἀντα-
ποκριταί, μελετήστε καὶ ψυχολογήστε ὅσο μπο-
ρεῖτε βαθύτερα τὸν Τζουμερκαϊκὸν καὶ τὴν ζωὴν
του καὶ ἀναπαραστήτε τὴν σὲ τετρὸν καὶ ἑμμετρο
λόγον. Σὲ ποιήματα σὲ ἠθογραφεῖς καὶ διηγή-
ματα.

ΤΑ ΤΖΟΥΜΕΡΚΑ

ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΗΣΙΣ

Ἀριθ. 257

Κοινοποιῶ κατωτέρω ἐν ἀντιγράφῳ τὴν ὑπ'
ἀριθμὸν 3094)23-7-924 διαταγὴν κ. Νομάρχου
Ἀρτης πρὸς γνώσιν τῶν μελλόντων νὰ παρα-
θερίσωσιν ἐν τῇ ἡμετέρᾳ Κοινότητι ξένων.

Ἐν Πριανάντοις τῇ 31 Μαΐου 1955

Ὁ Πρόεδρος τῆς Κοινότητος Πριανάντων
ΧΡ. ΧΡΥΣΟΧΟΟΣ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΝΟΜΑΡΧΙΑ ΑΡΤΗΣ

Ἀριθ. 3064 Ἐν Ἀρτῇ τῇ 23 Ἰουλίου 1924
ΠΡΟΣ

Τὰς Ὑποδιοικήσεις Χωρῶν ἐλαχῆς, Ἀστυνομι-
κοὺς Σταθμοὺς καὶ Προέδρους Κοινοτήτων
Πριανάντων — Ἀγνάντων — Κιζιόρων καὶ
Βουραελίου

Ἐχόντες ὅτι ὅφει τὴν ἀπὸ 24 Ἰουνίου ἔ. ἔ.
ἀναφορὰν τοῦ Προέδρου τῆς Κοινοτήτος Πρι-

ΤΖΟΥΜΕΡΚΙΩΤΙΚΗ ΛΟΙΟΤΕΧΝΙΑ

ΦΕΥΓΩ ΕΧΕ ΥΓΕΙΑ

Ἀλήθεια, σ' ἐρωτεύθηκα.....σὲ ἀγάπησα πολὺ.
Μὰ οὐ μὲ περιφρόνησες κι' οὐτ' ἕνα δὲ μοῦ ἐχάρισες
ἐρωτικό φιλί.

Θὰ κάμης χρόνισ νὰ μ' ἰδῇς, καρὸ νὰ μ' ἀντιχρῶσης
τὸν ἐρωτὰ μου θὰ σ' ἐρωτῇς θὰ μὲ πονέσης δυστυχῆς
καὶ δάκρυα θὰ χύσης.

Ὀλόρθη στὸ παράθυρο, τὰ κλαῖς καὶ θὰ στενάζῃς
καὶ πέρα ἐκεῖ τὸ δρόμο, μὲ τὰ κλαμμένα μάτια σου.
μὴν ἐρῶ θὰ κυτιάζῃς

Φεύγω ἔχε ὑγεία..... Δέ, θὰ σὲ βλέπω πειά !!
Ἀλλ' ὅτι οὐ γινώσκω καὶ σταθῶ θὰ σ' ἐνθυμῶμαι καὶ πονῶ
Φεύγω ἔχε ὑγεία. W

μάντων καὶ τὴν ἐπ' αὐτῆς γνωμοδότησιν τοῦ
Νομαρχοῦ Ἀρτῆς ἀπορροφῶν τὴν εἰς ὀρευνὰ
χωρία μετάβασιν πρὸς παραθερισμὸν τῶν πα-
σχόντων ἐκ μολυσματικῶν νόσων, παρακαλοῦ-
μεν ὅπως πρὸς ἀποφυγὴν μολύνσεως καὶ μετα-
δόσεως αὐτῶν λαμβάνοντες τῇ ἐπιμελείᾳ ὑμῶν
τὰ ἀκόλουθα λαμβανόμενα μέτρα.

1ον) Πᾶς μεταβαίνων πρὸς παραθερισμὸν
εἰς τὰ ὀρεινὰ χωρία καὶ οὐκ ἔχων ἢ κατὰστασις
ἐγείας εἶναι ὑποκτός νὰ ἐξετασθῇ ἐπὶ τῶν κα-
τὰ τόπους ἰατρῶν, οἵτινες θὰ γνωμοδότησωσι
περὶ τοῦ κινδύνου μολύνσεως ἢ μὴ τῆς ἐξ ἧς
πάσχει νόσος.

2ον) Ἐν περιπτώσει μολυσματικοῦ νοσήμα-
τος (προκειμένου κυρίως περὶ τῆς φυματιώσε-
ως) θὰ λαμβάνονται ἅπαντα τὰ ἐνδεικνύμενα
μέτρα, στέγαις ἐν ὑποστέγους προχείροις εἰς μέ-
ρη ἀπέχοντα κοιτῶν καὶ γενικῶς εἰς μέρη ἐνθα
ἢ παρμονὴ δὲν κατεστάται ἐπικίνδυνος.

3ον) Οἱ ἐν τοῖς χωρίοις παραμένοντες θὰ πα-
ραμένωσι εἰς οἰκίας τὸ δυνατόν μεμονωμένοι
καὶ εἰς αὐτὰς δὲν κατοικεῖ ἑτέρα οἰκογένεια.

4ον) Ν' ἀπαγορευθῇ ἢ εἰς διάφορα καταστή-
ματα κλπ. ἐπίσκεψις τῶν. κ.τ.λ.

5ον) Νὰ ἐφαρμοσθῶσιν ἐν γένει ἅπαντα τὰ
μέτρα, ἅτινα οἱ κατὰ τόπους ἰατροὶ θέλουν εἰ-
σπιδεῖν.

Πᾶς δὲ τῶν παραθεριζόντων τοιούτων μὴ
συμμορφούμενος πρὸς τὰ ἀνωτέρω θὰ διατάσ-
σῃται νὰ ἐπανέρθῃ οἴκατε.

Ὁ Νομαρχῶν Διευθυντῆς
(Τ. Σ.) Β. Σβολόπουλος

ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΣΕΙΣ

Ἀπὸ τὰς 20 τοῦ Μῆν. Ἀρχίσανε νὰ φθάνουν
στὸ χωριὸ μας οἱ βλάβαι ἀπὸ τὰ χειμαδιά. Φέ-

τος φαίνονται ζωηρότεροι ἀπὸ κάθε ἄλλη χρονία
γιατὶ ὁ χειμῶνας τοῦς πῆγε καλὸς καὶ ἡ σακκοῦ-
λα τοὺς γέμισε χιλιάρικα.

Ὁ στή Θεσσαλονίκῃ ἐγκατεστημένο καὶ δ α-
τηρὸν ἐκεῖ κατὰστημα κατασκευῆς πλαστίγγων
Ἀθαν. Β. Γκατζοῦ εἰσέφερε στὸν Πατριωτι-
κὸ Σύνδεσμο Καλαρρυτιῶν «ἡ Πίνδος» μιὰ πλά-
στιγγα ἀξίας 2 χιλιάδων περίπου δραχμῶν ἢ
ὅποια θὰ χρησιμοποιεῖται γιὰ διάφορες ἀνάγκες
τῶν κατοίκων τῆς Κοινότητός μας. Ὁ καλὸς πα-
τριώτης εἶναι ἀξιέταινος. Τὴν πᾶσιν τοῦ εὐχόμε-
θα νὰ τὴν μιμηθῶν καὶ τόσο ἄλλοι πατριῶτες
μας ποὺ εἶναι σὲ θέα νὰ κάμουν πολὺ μεγαλύ-
τερες δωρεές.

Τὸ μότο γεφυροῦ τοῦ συνδέει τὸ χωριὸ μας μὲ
τὸ Συρράκο ἀπὸ τὸ δρόμο τῆς Σκάλας βρῖσκε-
ται σὲ κακὴ κατὰστασις.

Στὴ μέση τοῦτου σχηματίστηκε ἕνα μεγάλο
κενὸ γιατί φύγανε μερικὰ λιθάρικα.. Χρειάζεται
ἄμεση διορθωρὴ γιατί ἄλλως γλήγορα θὰ σω-
ροβλιασθῇ. Αἱ δὲ Κοινότητες; Καλαρρυτιῆς
καὶ Συρράκο πρέπει νὰ φροντίσουν γιὰ τὴν διόρ-
θωσιν αὐτῇ καὶ πολὺ περισσότερο ἢ Κοινότης
Συρράκο πᾶντι μεγάλῃ ἀνάγκῃ ἀπ' τὰς Καλαρ-
ρυτιῆς ποὺ τὴν τροφοδοτεῖ μὲ πολλὰ πράγματα.
Καλαρρυτιῆς Μῆν. 1925.

Καλαρρυτιῆς

Σ. Σ. Ε. Πολὺ πρακτικὸ τὸ δῶρο τοῦ κ.
Γκατζοῦ. Εὐχόμεθα ὅπως ὅλα ἐκεῖνα τὰ χωρία
στὰ ὁποῖα γίνονται ἐβδομαδιαῖες ἀγορές καὶ με-
ταχειρίζονται ἀκόμα τὸ καντάρι, νὰ προμηθευ-
θοῦν πλαστίγγες.

ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΝ Ο ΦΟΙΝΙΞ

ΤΑ ΖΩΤΙΚΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΤΩΝ ΤΖΟΥΜΕΡΚΩΝ

Β Α Σ Η

(Συνέχεια εκ του προηγουμένου)

πού δὲν ξέρουν, ὅπως λέγουν οἱ Σέρβοι, ὅτι ὁ-
ποιος σκοτώνει ἓνα δένδρο, σκοτώνει ἓναν ἄν-
θρωπο. Τὸ ζήτημα τῆς ἀγροτικῆς ἀσφαλείας εἶ-
νε ζήτημα σπουδαιότατο, ζωτικώτατο γιὰ ὅλους
καὶ δὲ θὰ μείνῃ ἀδιόρθωτο. Θὰ τὸ πραγματευ-
θοῦμε ἄλλοτε σὲ εἰδικὴ μελέτη.

Γέφυρα. Κάθε Τζουμερκιώτης πρέπει νὰ
περιορίσῃ τὴν ἀνυπόλογιστὴ καὶ σπατάλη κατα-
νάλωσι τῆς καυσίμου ὕλης ποὺ καίει. Καὶ γιὰ νὰ
τὸ καταφέρει αὐτὸ, ἀνάγκη νὰ φτιάσῃ ἓνα-δω-
μάτιο χειμωνιάτικο ζεστό, μὲ νταβιὴν καὶ τζά-
μια στὲς πόρτες καὶ τὰ παράθυρα. Οἱ περισσό-
τεροι σήμερα ἐκτὸς πού γιὰ χειμωνιάτικο χορη-
μοποιοῦν τὸ πειὸ ἀνήλιο, ὑγρὸ, σκοτεινὸ, τὸ ἔ-
χουν καὶ ἀταβάνιαστο καὶ χωρὶς τζάμια. Πῶς
μποροῦν αὐτοὶ οἱ ἄνθρωποι τότε νὰ ζεσταθοῦν
τὸν χειμῶνα; Τὸ τζάκι πρέπει νὰ καίῃ ἀδιάκοπα
μέρα, νύχτα, σὺν ἀσβεστοκάρμινω, φορτώματα,
φορτώματα ξύλα! Τὰ ἔξοδα πού θὰ κάμῃ γιὰ
νὰ φτιάσῃ ἓνα τέτοιο δωμάτιο, θὰ τὰ ἐξοικονο-
μήσῃ ἀπὸ τὰ ξύλα πού θὰ περισσεύουν, γιατί
θὰ καίῃ ὀλιγώτερα, σινάμια καὶ τὸ δάσος θὰ ἡ-
συχάσῃ ἀπὸ τὸ τσεκιδεῖν καὶ θὰ ἀναλάβῃ.

Ξέρεται. Αὐτὸ πού εἶνε καὶ τὸ σπουδαιό-
τερο, Τὸ Κράτος πρέπει ὅλους τοὺς δασολόγους,
δασάρχας, ἀρχιφύλακας δασῶν, δασοφύλακας,
κλητῆρας, μὲ μιὰ λέξι ὅλο τὸ δασικὸ προσωπικὸ
πού εἶνε κλεισμένον μέσα στὲς πόλεις, στὰ γρα-
φεῖα καὶ ἀπὸ τὸ πρωτὸ ὥς τὸ βράδυ ὑπογράφει,
ἐγκρίνει καὶ ἐλέγχει ἄδειες ὑλοτομίας, νὰ τὸ πά-
ρῃ καὶ τὸ ἐγκαταστήσῃ μέσα στὰ ὄρεϊνὰ δάση
ἐκεῖ πού εἶνε ὁ ἀληθινὸς προορισμὸς καὶ ἡ δου-
λειά του. Καὶ ἀπ' οὗ ἡ χρήση τὰ δάση σὲ μικρὲς
καὶ ἀνάλογες περιφέρειες, νὰ τὸ ὑποχρεώσῃ νὰ
ἀναλάβῃ ὑπευθύνως τὴν οἰκονομικὴ ἐκμετάλλευ-
σι καὶ διαχείρησι τοῦ δάσους ἐπὶ ἀποδόσει λο-
λαριασμοῦ ὑπὲρ τοῦ Κράτους ἀλλὰ καὶ τὸν χω-
ρίων τῆς περιφέρειας μὲ τὸν πειὸ συμφερόντερο
καὶ ἐπιστημονικώτερο τρόπο, ὅπως γίνεται σὲ
ἄλλο Κράτη. Στὴ Αὐστρία. Στὰ δάση αὐτὰ δὲν
θὰ ἐπιτρέπεται νὰ μπῇ κανένας, νὰ κινήσῃ ἢ
νὰ βοσκήσῃ τὰ ζῶά του, πορὰ μόνον τὸν καιρὸ
πού θὰ ἐπιτρέψῃ τοῦτο ὁ δασάρχης καὶ στὸ μέ-
ρος πού θὰ ὀρίσῃ καὶ μὲ τὰ ὀρισμένα ζῶα. Ἐπί-
σης δὲ θὰ μπῇ κανένας χωρὶς νὰ ἔντενῃ ἢ νὰ
ὑλοτομήσῃ γιὰ τίποτε. Κάθε ὑλοτομία πλέον θὰ
τὴν ἐκτελεῖ ὁ δασάρχης μὲ σύστημα καὶ μέθοδο
ἐπιστημονικὴ καὶ τα ποσόντα κόβοντα, ξύλα
γιὰ φωτιά, γιὰ οἰκοδομὴς, γιὰ ἐπιπλα, γιὰ βαρέ-
λια καὶ ὅ,τι ἄλλο, ἀσβέστη καρποὺς θὰ πωλῇ
στοὺς χωρικοὺς τῆς περιφέρειας πρῶτα καὶ ἂν
περισσεύουν σὲ ἄλλες περιφέρειες. Καὶ ἐν ᾧ ἀπὸ
τὸ ἓνα μέρος θὰ ὑλοτομῇ, ἀπὸ τὸ ἄλλο θὰ ἀνα-
δασώσῃ τὰ γινὰ μέρη καὶ θὰ ἀντικαθιστᾷ ἐκεῖ
νὰ πού ἔκοψε. Ἀπὸ καιρὸ δὲ σὲ καιρὸ θὰ γινῇ
στὰ χωριά τῆς περιφέρειας τὰ καὶ θὰ διδά-
σκει τοὺς χωρικοὺς τὴν ἀξία τοῦ δένδρου, οἱ δὲ
χωρικοὶ θὰ ἀγαπήσονται τὰ δάση γιατί θὰ μετέ-
χουν καὶ αὐτοὶ στὰ ἔσοδα τοῦ δάσους.

Ἄν αὐτὸ δὲ μπορεῖ τὸ Κράτος νὰ τὸ κάμῃ,
τότε ἂς δώσῃ τὰ δάση στὰ χωριά, στὲς Κοινότη-
τες ποὺ ἀνήκουν μὲ τὴν ὑποχρέωσι νὰ ἐνεργῇ-
ται ἡ οἰκονομικὴ ἐκμετάλλευσι τοῦ δάσους ἀπὸ
δασολόγους καὶ μόνον τοὺς ὁποίους θὰ πληρώνουν
αἱ Κοινότητες ἢ τὰ χωριά. Α. ΤΣΙΡΚΑΣ

ΤΖΟΥΜΕΡΚΙΩΤΙΚΗ ΚΙΝΗΣΙΣ

Ἐφίξεις. Ἦλθαν στὴ πόλιν μας Γιάν-
νενα οἱ Τζουμερκιώτες Κ. Ἀγνάντης ὁφ-
θαλμολόγος ἀπὸ Π.ρίσι, Ν. Παπακό-
στας ἀπὸ Δελβινάκι, οἱ Β. Μπανιάς, Β.
Σταρίδας. Σωτ. Βερίτζας, Κ. Σταρί-
δας, Ξ. Κατσαρίδας (δικηγόρος) καὶ Γ.
Τούμπουρος (δικηγόρος) ἀπὸ Ἄρτα. Χοι-
σνόφ. Κωσταδήμας ἀπὸ Καλαορῦτες, Πέ-
τρος Ζαρόγκας ἀπὸ Πρέβεζαν, Δημ. Συμ-
πέδερους (τελωνοφύλαξ) καὶ Β. Γιώτης ἀ-
πὸ Σχωρέτσιανα καὶ Κ. Κωσταδήμας ἀπὸ
Κέρκυρα.

Ἀνεχώρησεις. Ἀνεχώρησεν ἐπ'
ἀδεία δι' Ἀθήνας ὁ δικηγόρος ὑπομνηματ-
χίας Πραμάντων κ. Γ. Παπᾶς Ἀνθυπο-
μνηματάρχης.

Γάμοι. Ἐγιναν στὰ Ἀγναντα οἱ
γάμοι τοῦ Στάθη Ἀγόρου μὲ τὴν Παρα-
σκευὴ Κολιοῦ καὶ τοῦ Δημ. Ἀναστασίου
μὲ τὴν Βασίλω Κ. Θόδω. Στὴ Κουσο-
βίτσα οἱ γάμοι τοῦ Βασ. Γιαννάκη μὲ
τὴν Χαρίκλεια Χρήστου Τόλη.

Φάνατοι. Ἀπέθανον στὰ Πράμαν-
τα ὁ Μητρο Διαμάντης καὶ ὁ Γεώργιος
Μάρος. Στὰ Ἀγναντα ἡ σύζυγος τοῦ τα-
χυδρομικοῦ διανομέως Κ. Κεφάλια. Στὴν
Ἄρτα ἡ Παρασκευὴ Χήρα Κ. Μέγκα.
Στὰς Ἀθήνας κατόπιν ἐγχειρίσεως ἡ σύ-
ζυγος τοῦ Ἀρχιεπισκοπικοῦ Καλαορῦ-
των κ. Σπύρου Φασούλη. Στὰ Δοβίσδια-
να ὁ Γεώργιος Χάϊδης καὶ στὸ Μιχαλίτσι
3 παιδιὰ τοῦ Γιάννη Σωζῆου Καλαμπό-
κη ἀπὸ διφθερίτη.

Ἀρραβῶνες. Ἀρραβώνιασε στὰ
Δοβίσδιανα ὁ Δημ. Β. Στόγιας μὲ τὴν
κόρη τοῦ Γρηγόρη Βαζούρη ἀπὸ Ἀρμπο-
ρίοι-Καλαορῦτων.

Τοποθετήσεις ὑπεκλλήλων. Ἐ-
τοποθετήθη διευθυντὴς τηλεγραφείων Ἀ-
γνάντων ὁ Νικ. Σαβανίτης ἀπὸ Ἄρταν.

ΓΝΩΣΤΟΙ ΟΙΗΣΙΣ

Αἱ ἐπιστολαὶ τῶν συνδρομητῶν καὶ ἀντα-
ποκριτῶν, πού ἀφοροῦν ζητήματα μὲ τὴν
σύνταξιν τοῦ περιοδικοῦ πρέπει νὰ ἀπευθί-
νονται ὡς ἑξῆς: Περιοδικὸν «Τζουμέρ-
κια» Μιζάνιου 41 Ἰωάννινα.

Αἱ διαφημίσεις πληρώνονται ἰδιαίτερος

ΜΕΓΑ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ ΨΙΛΙΚΩΝ
ΑΔΕΛΦΩΝ ΤΣΙΚΟΥ

ΑΡΤΑ

Ποικιλία εἰδῶν—Ἐν μὲν ἀσυναγώνιστοι

ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΟΝ ΠΛΑΣΤΙΚΩΝ
ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ ΓΚΑΤΖΟΥ

Ὁδὸς Γιαννιτσῶν ἀριθ. 22 — ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ

Στερεότης—Κομψότης—Ἀκριβεία

ΠΑΝΤΟΠΩΛΕΙΟΝ
ΚΩΝΣΤΑΝΤ. ΜΗΤΡΟΚΩΣΤΑ

Διασταύρωσις ὁδοῦ Μητροπόλεως καὶ Ἀβέρωφ (Καμάρες)

Ἐν Ἰωαννίνοις

Εἰλικρίνεια—Καθαριότης—Φθίνεια

ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΟΝ ΚΑΡΕΚΛΟΠΟΥΤΑΣ
ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΑΘ. ΚΩΣΤΗ

Ὁδὸς 21 Φεβρουαρίου ἀριθ. 256

ΙΩΑΝΝΙΝΑ

Ἐργασία στερεὰ κομψὴ καὶ εὐθύνῃ

